

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України
“Про внесення змін до деяких законодавчих актів у сфері торговельного захисту”

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Метою прийняття проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів у сфері торговельного захисту” (далі – проект Закону) є необхідність внесення змін до Господарського кодексу України, Господарського процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та Закону України “Про зовнішньоекономічну діяльність” з метою узгодження понятійного апарату та попередження виникнення колізій у законодавстві, враховуючи прийняття Законів України “Про захист від демпінгового імпорту”, “Про захист від субсидованого імпорту”, “Про захисні заходи” (на заміну Законам України “Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту”, “Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту”, “Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну”) та “Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо торговельного захисту)”.

Проект Закону спрямований на досягнення цілі 5.2 “Підтримка експорту” Програми діяльності Кабінету Міністрів України, схваленої постановою Верховної Ради України від 12 червня 2020 р. № 471.

2. Проблема, яка потребує розв’язання

Існуючі на сьогодні тенденції у сфері зовнішньоекономічної діяльності засвідчують необхідність перегляду підходів національного регулювання у цій сфері. Однією з найбільших проблем, що потребує вирішення, є удосконалення механізмів та процедур захисту галузей вітчизняного виробництва від недобросовісного/зростаючого імпорту в Україну, що заподіює істотну шкоду або загрожує заподіянням такої шкоди.

Застосування інструментів торговельного захисту може мати вплив як на споживачів, так і на користувачів імпортової продукції.

Чинні на сьогодні Закони України “Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту”, “Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту” та “Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну” залишалися практично незмінними з моменту їх прийняття, є недостатньо ефективними, не відповідають реаліям торгівлі і актуальним на сьогодні міжнародним стандартам та практикам, які використовуються іншими провідними державами у сфері торговельного захисту. В умовах постійно змінюваного економічного середовища з метою вдосконалення механізму використання інструментів торговельного захисту, Мінекономіки розроблено проекти Законів України “Про захист від демпінгового імпорту”, “Про захист від субсидованого імпорту”, “Про захисні заходи”.

Проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів у сфері торговельного захисту” є системно пов’язаним із проектами Законів України “Про захист від демпінгового імпорту”, “Про захист від субсидованого імпорту”, “Про захисні заходи”, “Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо торговельного захисту)”, а тому розгляд і прийняття цих проектів має відбуватися одночасно.

3. Суть проекту акта

Проект Закону розроблений з метою внесення змін до Господарського кодексу України, Господарського процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та Закону України “Про зовнішньоекономічну діяльність” з метою узгодження понятійного апарату та попередження виникнення колізій у законодавстві для цілей проведення антидемпінгових, антисубсидійних, захисних розслідувань.

В свою чергу такі редакційні зміни необхідні для системного вдосконалення механізму проведення антидемпінгових, антисубсидійних, захисних розслідувань, а також механізму їх застосування.

Так, у Господарському кодексі України необхідно виключити з видів адміністративних санкцій застосування антидемпінгових заходів (абзац шостий частини першої статті 239, статтю 244), оскільки їх застосування передбачено спеціальними законами, а саме Законом України “Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту”, та, відповідно, проектом Закону України “Про захист від демпінгового імпорту”.

Також у Господарському кодексі України необхідно узгодити понятійний апарат з урахуванням положень розроблених проектів Законів, а саме замінити слова “національного товаровиробника” на “галузі вітчизняного виробництва” в абзаці шостому частини першої статті 6, та скорегувати формулювання частини третьої статті 389.

У Господарському процесуальному кодексі України та Кодексі адміністративного судочинства України необхідно передбачити недопущення забезпечення позову шляхом призупинення або зупинення дії рішень Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі про застосування попередніх або остаточних антидемпінгових, компенсаційних та захисних заходів.

В Законі України “Про зовнішньоекономічну діяльність”, у зв’язку із необхідністю узгодження понятійного апарату із проектом Закону України “Про захисні заходи”, необхідно замінити слова “квоти спеціальні” на “квота захисна”, доповнити визначенням “захисна тарифна квота”, замінити слова “спеціальне розслідування” на слова “захисне розслідування”, слова “спеціальне мито” на “захисне мито” та слова “спеціальні заходи” на “захисні заходи”.

Проект Закону розроблено з метою врахування інтересів усіх заінтересованих сторін в умовах змін економічного середовища, оскільки вітчизняні товаровиробники, імпортери та споживачі (користувачі), включаючи великі компанії, малі та середні підприємства, повинні мати зручні та ефективні інструменти торговельного захисту у своєму розпорядженні, коли вони стикаються з недобросовісним або зростаючим імпортом, що заподіює їм істотну шкоду або загрожує заподіянням такої шкоди.

4. Фінансово-економічне обґрунтування законопроекту

Реалізація Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів у сфері торговельного захисту” не потребуватиме додаткових витрат з Державного та місцевих бюджетів.

5. Позиція заінтересованих сторін

Реалізація Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів у сфері торговельного захисту” матиме вплив на ключові інтереси вітчизняних підприємств, що є національними виробниками товарів та тих, що здійснюють експорт/імпорт товарів, а також іноземних контрагентів, що здійснюють експорт/імпорт товарів на митну територію України за демпінговими цінами.

Прогноз впливу реалізації Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів у сфері торговельного захисту” на ключові інтереси заінтересованих сторін додається.

6. Прогноз впливу

Прийняття цього проекту Закону дозволить узгодити понятійний апарат та попередити виникнення колізій у законодавстві у сфері проведення антидемпінгових, антисубсидійних, захисних розслідувань, зокрема:

- удосконалить нормативно-правову базу;
- підвищить ефективність проведення антидемпінгових, антисубсидійних, захисних розслідувань або переглядів;
- зміцнить економічну надійність державного регулювання в цілому;
- підвищить передбачуваність для усіх заінтересованих сторін.

Проект Закону не являється регуляторним актом та не потребує проходження процедур, передбачених Законом України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

В проекті Закону відсутні положення щодо впливу його на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб’єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності

територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

7. Позиція заінтересованих органів

Проект Закону погоджено Міністерством фінансів України, Державною митною службою України та надано висновок Міністерства юстиції України.

8. Підстава розроблення проекту акта

Проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів у сфері торговельного захисту” є системно пов'язаним із проектами Законів України “Про захист від демпінгового імпорту”, “Про захист від субсидованого імпорту”, “Про захисні заходи”, “Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо торговельного захисту)”, а тому розгляд і прийняття цих проектів має відбуватися одночасно.

**Прогноз впливу
реалізації проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів
у сфері торговельного захисту” (далі – проект Закону)**

1. Короткий опис суті проекту Закону

Необхідність внесення змін до Господарського кодексу України, Господарського процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та Закону України “Про зовнішньоекономічну діяльність” з метою узгодження понятійного апарату та попередження виникнення колізій у законодавстві, враховуючи прийняття Законів України “Про захист від демпінгового імпорту”, “Про захист від субсидованого імпорту”, “Про захисні заходи” та “Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо торговельного захисту)”.

2. Вплив на ключові інтереси заінтересованих сторін

Заінтересована сторона	Ключовий інтерес	Очікуваний (позитивний чи негативний) вплив на ключовий інтерес із зазначенням передбачуваної динаміки змін основних показників (у числовому чи якісному вимірі)		Пояснення (чому саме реалізація акту призведе очікуваного впливу)
		Короткостроковий вплив (до року)	Середньостроковий вплив (після року)	
Галузі вітчизняного виробництва	Узгодження законодавчих норм у сфері застосування інструментів торговельного захисту для захисту інтересів галузей національного виробництва від	Позитивний	Позитивний	Приведення законодавства до сучасних умов проведення антидемпінгових, антисубсидійних, захисних розслідувань та застосування відповідних заходів за результатами таких розслідувань. Узгодження законодавчих норм та понятійного апарату. Підвищення прозорості проведення антидемпінгових, антисубсидійних,

	недобросовісного та зростаючого імпорту			захисних розслідувань та їх передбачуваність для усіх заінтересованих сторін.
Імпортери	Узгодження законодавчих норм у сфері застосування інструментів торговельного захисту для захисту інтересів вітчизняних імпортерів у ході антидемпінгових, антисубсидійних та захисних розслідувань	Позитивний	Позитивний	Приведення законодавства до сучасних умов проведення антидемпінгових, антисубсидійних, захисних розслідувань та застосування відповідних заходів за результатами таких розслідувань. Узгодження законодавчих норм та понятійного апарату. Підвищення прозорості проведення антидемпінгових, антисубсидійних, захисних розслідувань та їх передбачуваність для усіх заінтересованих сторін.
Іноземні виробники/експортери	Узгодження законодавчих норм у сфері застосування інструментів торговельного захисту для забезпечення права на захист інтересів іноземних виробників/експортерів у ході антидемпінгових, антисубсидійних, захисних розслідувань	Позитивний	Позитивний	Приведення законодавства до сучасних умов проведення антидемпінгових, антисубсидійних, захисних розслідувань та застосування відповідних заходів за результатами таких розслідувань. Узгодження законодавчих норм та понятійного апарату. Підвищення прозорості проведення антидемпінгових, антисубсидійних, захисних розслідувань та їх передбачуваність для усіх заінтересованих сторін.

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Кисилевський Дмитро Давидович
Сертифікат: 20B4E4ED0D30998C0400000044070500E7AC7600
Дійсний до: 15.07.2021 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 239д9/1-2020/160591 від 17.09.2020

199251